

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas uzklauššanas sanāksme

par AS "Sadales tīkls" elektroenerģijas sadales sistēmas attīstības plānu 2022. –
2031.gadam

Protokols

Rīgā

2021.gada 23.aprīlī

Nr.1

Sanāksmi vada:

V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis.

Piedalījās:

V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;

V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;

V.Uzvārds, Regulatora pārstāve;

V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;

V.Uzvārds, Regulatora pārstāve;

V.Uzvārds, Regulatora pārstāve;

V.Uzvārds, Regulatora pārstāve;

V.Uzvārds, Regulatora pārstāve

V.Uzvārds, Regulatora pārstāve;

V.Uzvārds, Regulatora pārstāve;

V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;

V.Uzvārds, fiziska persona;

V.Uzvārds, fiziska persona;

V.Uzvārds, fiziska persona;

V.Uzvārds, Ekonomikas ministrijas pārstāve;

V.Uzvārds, AS "Latvijas mediji" pārstāvis.

Uzaicinātie:

V.Uzvārds, AS "Sadales tīkls" pārstāvis;

V.Uzvārds, AS "Sadales tīkls" pārstāvis;

V.Uzvārds, AS "Sadales tīkls" pārstāvis;

V.Uzvārds, AS "Sadales tīkls" pārstāve;

V.Uzvārds, AS "Sadales tīkls" pārstāvis;

V.Uzvārds, AS "Sadales tīkls" pārstāvis;

V.Uzvārds, AS "Sadales tīkls" pārstāve;

V.Uzvārds, AS "Sadales tīkls" pārstāvis;

V.Uzvārds, AS "Sadales tīkls" pārstāvis.

Protokolē:

V.Uzvārds, Regulatora pārstāve.
Sanāksme sākas plkst. 10.30.

Darba kārtība:

1. Informācija par uzklauššanas sanāksmes norises kārtību.
2. Komersanta informācija par iesniegto elektroenerģijas sadales sistēmas attīstības plānu 2022. – 2031.gadam (turpmāk – Plāns).
3. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku jautājumi un komersanta pārstāvja atbildes par Plānu.

1. Informācija par uzklauššanas sanāksmes norises kārtību.

Regulatora pārstāvis informē klātesošos uzklauššanas sanāksmes dalībniekus par sanāksmes mērķi un norises kārtību, par Plāna izvērtēšanas un apstiprināšanas laiku un kārtību, kā arī par priekšlikumu iesniegšanas kārtību.

Regulatora pārstāvis aicina akciju sabiedrības “Sadales tīkls” (turpmāk – AS “Sadales tīkls”) pārstāvjus iepazīstināt uzklauššanas sanāksmes dalībniekus ar informāciju par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā (turpmāk – Regulators) iesniegto Plānu.

2. Komersanta skaidrojums par Plānu.

Komersants ir sagatavojis prezentāciju (skaidrojumus par Plānu).

AS “Sadales tīkls” pārstāvis iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar Regulatorā iesniegto Plānu un sniedz prezentāciju par Plānu.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis paskaidro, ka Plāns ir izstrādāts atbilstoši Regulatora 2020.gada 28.maija lēmumam Nr.1/5 “Noteikumi par elektroenerģijas sadales sistēmas attīstības plānu” (turpmāk – Noteikumi) un tas sastāv no aprakstošās daļas un informatīvās daļas.

Aprakstošā daļā ietverta informācija par esošo sadales infrastruktūru, novērtējums par jaunu jaudu pieslēgšanas iespējām, novērtējums par iespējām izmantot alternatīvus risinājumus elektroenerģijas sistēmas paplašināšanai, sasniedzamie mērķi divu līdz desmit gadu periodā un informācija par kapitālieguldījumu izvērtēšanas procesu, bet informatīvajā daļā ietverta informācija par plānotajiem kapitālieguldījumiem desmit gadu periodā pa programmām, informācija par kapitālieguldījumu projektiem, kas pārsniedz 140 tūkst. *euro* (pārsvarā Plānā ir norādīta informācija par 2022.gadu, jo AS “Sadales tīkls” plānošanas procesu veic balstoties uz tīkla novērtēšanu), informācija par kapitālieguldījumu projektiem nākamo divu gadu periodā sadalījumā pa novadiem. Plānā ir ietverts arī novērtējums par kapitālieguldījumu ietekmi uz tarifiem.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka Plāna mērķis ir veicināt AS “Sadales tīkls” sistēmas un tās uzturēšanas izmaksu optimizāciju, saglabājot un attīstot regulējumā noteikto kvalitātes un drošības prasību izpildi, izsekojamā un caurskatāmā veidā. Papildus Plāna kontekstā AS “Sadales tīkls” vērtē arī jaunas attīstības tendences, piemēram, elektromobilitāti, enerģijas uzkrāšanas elementi u.c.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis sniedz informāciju par esošo sadales infrastruktūru un norāda, ka AS “Sadales tīkls” elektroenerģijas sadales sistēma ir pievienota elektroenerģijas pārvades sistēmai, kas nodrošina elektroenerģijas saražošanu,

pārvadišanu un nodošanu klientiem. AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka pēdējos gados pārvades sistēmas pieslēgumu skaits (110 kV apakšstacijas) ir nedaudz palielinājies un veido 132 apakšstacijas. Pieslēgumu skaits ir pieaudzis ne tikai Rīgā, bet arī citos reģionos, piemēram, Koknesē. Papildus, vērtējot elektroenerģijas sadales sistēma klientu aktivitāti, AS “Sadales tīkls” meklē risinājumus, kas palīdzēs veicināt sadales tīkla efektivitāti, ņemot vērā gan esošās, gan nākotnē plānotās tīkla noslodzes. Lai panāktu elektroenerģijas kvalitātes uzlabošanu, pēdējos gados ir pieaudzis uzstādīto elektroenerģijas sadales transformatoru skaits. Tāpat tiek pārskatīta arī uzstādītā sadales transformatoru jauda, jo ne vienmēr ir nepieciešams mainīt elektroenerģijas sadales transformatoru skaitu, lai uzlabotu tīkla efektivitāti.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka papildus sadalītās elektroenerģijas kvalitātes uzlabošanai un sabiedrības drošības uzlabošanai, likvidējot kailvadu risinājumus, tiek veikti kapitālieguldījumi izolēta tīkla paplašināšanai. 2020.gadā izolēts tīkls veidoja 59% no kopējā AS “Sadales tīkls” tīkla. 2023.gadā tiek plānots izbūvēt jaunus objektus un vidējā spriegumā pilnībā pārslēgties uz izolētu tīklu risinājumiem lauku reģionos. AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka šādam risinājumam ir nepieciešams lielāks investīciju apjoms, bet tas ir optimālākais risinājums gan sabiedrībai, gan kopējai sadales sistēmai.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis informē, ka līdz 2022.gada beigām plānots visiem elektroenerģijas sadales sistēmas lietotājiem, izņemot bezuzskaites pieslēgumus, uzstādīt viedos elektroenerģijas skaitītājus. Vidēji gadā tiek plānots uzstādīt 150 000 viedos elektroenerģijas skaitītājus. Šādi kapitālieguldījumi dod ļoti lielu efektivitāti, jo AS “Sadales tīkls” darbiniekiem, nepieciešamības gadījumā, ļauj veikt elektroenerģijas pieslēguma atslēgšanu vai pieslēgšanu attālināti, tāpat datu iegūšana notiek daudz precīzāk.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka pēdējos piecos gados ir veikti lieli kapitālieguldījumi. 2020.gadā tie veidoja 129 865 tūkst. *euro*, kas ir saistīts ar to, ka AS “Sadales tīkls” pārņēma nekustamo īpašumu no akciju sabiedrības “Latvenergo” (turpmāk – AS “Latvenergo”), līdz ar to vairs nerodas ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos un nākamajos gados šīs investīcijas būs mazākas.

Attiecībā uz AS “Sadales tīkls” sistēmas lietotāju skaitu, AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka pēdējos gados lietotāju skaits ir samazinājies, kā rezultātā ir sarucis arī pieslēgumu skaits. Tāpat, ņemot vērā 2016.gadā apstiprinātos elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojuma tarifus, klienti ir izvērtējuši savus vajadzības un atteikušies no nevajadzīgajām jaudām, kā rezultātā ir samazinājusies lietotāju pieprasītā jauda. Vienlaikus AS “Sadales tīkls” pārstāvis atzīmē, ka arī sadalītā elektroenerģijas apjomam ir tendence samazināties. 2020.gadā sadalītās elektroenerģijas apjoma izmaiņas ir ietekmējusi arī Covid-19 pandēmija – māsaimniecībās ir vērojams elektroenerģijas patēriņa pieaugums, turpretim komercsektorā samazinājums. Papildus sadalītās elektroenerģijas apjomu ietekmē arī laikapstākļi un lielo klientu pārslēgšanās pie elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora.

Pateicoties iekšējo procesu efektivizācijai 2020.gadā ir vērojams samazinājums arī elektroenerģijas apjomā sadales sistēmas vajadzībām.

Tāpat AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka pēdējos gados ir samazinājušies arī elektroenerģijas zudumi un uzlabojies arī vidējās elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI) un vidējās elektroenerģijas piegādes pārtraukuma skaita indekss (SAIFI).

AS “Sadales tīkls” pārstāvis informē uzklausišanas sanāksmes dalībniekus par sadalītās elektroenerģijas patēriņu, sadalījumā pa Latvijas teritoriju, kas tiek ņemts vērā arī plānojot kapitālieguldījumus konkrētajā reģionā.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka salīdzinājumā ar 2016.gadu ir pieaugusi patērētāju interese par jauniem pieslēgumiem un 2020.gadā ir reģistrēts par 82% vairāk pieteikumu (27 557) jaunu pieslēgumu izveidei. Jāņem vērā, ka no visiem pieteikumiem faktiski tiek izbūvēti tikai ap 50%.

Prioritārie kapitālieguldījumu projekti 10 gados:

- Elektrotīkla atjaunošana un rekonstrukcija (582,7 milj. *euro*);
- Nekustamā īpašuma rekonstrukcija (21,9 milj. *euro*);
- Viedie skaitītāji (27,7 milj. *euro*). Šajā programmā ir ieplānots arī otrs cikls sākot no 2026.gada, kad daļa no viedajiem elektroenerģijas skaitītājiem jau būs nolietojušies un tos būs nepieciešams nomainīt;
- Dispečervadības sistēmas modernizācija (3,4 milj. *euro*) – tiek plānots veikt gala iekārtu atjaunošanu un nomaiņu;
- Speciālā tehnika un transportlīdzekļi (30,2 milj. *euro*) – tiek plānots pakāpeniski esošo autoparku nomainīt uz videi draudzīgākiem transportlīdzekļiem;
- Transformatoru maiņa (9 milj. *euro*) – nolietoto transformatoru un to, kuriem ir novērojams liels elektroenerģijas zudumu apjoms;
- Pamatlīdzekļu iegādes (8 milj. *euro*);
- Pieslēgumu izbūve (62,2 milj. *euro*).

Elektrotīkla pārbūvē un atjaunošanā plānots ieguldīt 78% no kopējiem ieguldījumiem jeb vidēji 58 milj. *euro* gadā. 30% no kopējā finansējuma 2022.gada kapitālieguldījumu programmās tiks ieguldīti blīvi apdzīvotā elektrotīklā (1000 *euro*/ km).

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka kapitālieguldījumu finansējuma avots ir nolietojums un aizņemtie līdzekļi. Vidēji Plāna periodā 88% kapitālieguldījumu tiek finansēti ar pašu līdzekļiem un 12% ar aizņemtiem līdzekļiem.

Plānā paredzēto kapitālieguldījumu projektu realizācijas aplēstā ietekme uz CAPEX ir 2%, ietekme uz sadales pakalpojumu tarifu aplēsta 2% apmērā, pieņemot, ka būtiski nemainīsies elektroenerģijas patēriņš.

AS “Sadales tīkls” izvirzītie mērķi un sasniedzamie rādītāji ir plānoti desmit gadu periodā (līdz 2030.gadam) un tie ir sagrupēti trīs grupās:

1. Vienmērīga elektrotīkla pārbūve un plānveida uzturēšana:
 - pārbūvēt **27** 110 kV apakšstacijās vidsprieguma sadalietais;
 - atjaunot elektrolīnijas **17 000 km** garumā;
 - samazināt elektrotīkla apjomu par **1-2%**;
 - izolēta elektrotīkla īpatsvars **75%**;
 - zemsprieguma elektrotīkls **100% izolētā izpildījumā**;
 - pabeigt Rīgas 0,23 kV elektrotīkla pārbūvi (līdz 2023.gadam);
2. Elektroapgādes kvalitātes uzlabošana:
 - neplāna SAIDI **65 min**;
 - neplāna SAIFI **1,3 reizes**;
 - bojājumu skaits **<12 000/gadā**;
 - novērst konstatētās kvalitātes neatbilstības 2-3 gadu laikā;
3. Vieda elektrotīkla pārvaldība:
 - elektroenerģijas zudumi **<4%**;

- viedo elektroenerģijas skaitītāju īpatsvars pieslēgumos >98% (līdz 2023.gadam);
- ieviest automatisko bojājumu vietas lokalizācijas sistēmu FLIR vīdsprieguma elektrotīklā;
- uzlabot dispečervadības sistēmas sadarbības spēju ar viedajiem elektroenerģijas skaitītājiem, sensoriem vīdsprieguma un zemsprieguma elektrotīklā.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka realizējot Plānā ietvertās kapitālieguldījumu programmas galvenie ieguvumi patērētājiem būs drošāka elektroapgāde un uzlabota sprieguma kvalitāte, videi un sabiedrībai drošāks elektrotīkls, jaunu pakalpojumu pieejamība – patēriņa pārvaldība, klimatneitralitātes veicināšana (elektrouzlāde, mikroģenerācijas izmantošanas iespēju attīstība).

3. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku jautājumi un komersanta pārstāvju atbildes par Plānu.

Regulatora pārstāvis pateicas komersanta pārstāvim par sniegto plašo informāciju par iesniegto Plānu un lūdz sniegt atbildi uz sekojošu jautājumu. No prezentētā materiāla ir secināms, ka nākošajos gados ir plānots pārvades sistēmas jaudas pieaugums. Uztādītā sadales transformatoru jauda palielinās līdz 6 118 MVA, kas nozīmē, ka sadales tīkls attīstās un palielinās klientu skaits, savukārt pieprasītās jaudas samazinās. Vai Jūs varat izstāstīt, kāpēc veidojas šāda situācija?

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka tā nav. Lietotāju pieprasītā jauda saglabājas diezgan augstā līmenī, bet Jūsu norādītā transformatoru jauda ir visu AS “Sadales tīkls” tīklā uzstādīto transformatoru jauda nevis pārvades sistēmas jauda.

Regulatora pārstāvis saskiet, kāda ir Jūsu prognoze nākotnē saistībā ar elektroenerģijas pārvades jaudu pieprasījumiem?

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka uzņēmuma perspektīva ir vērtēt visu AS “Sadales tīkls” tīklu un tā iespējas, kā arī optimizēt AS “Sadales tīkls” tīklā uzstādīto transformatoru skaitu. Šobrīd darba grupā, kurā ietilpst Ekonomikas ministrijas, elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmas operatoru, kā arī Regulatora pārstāvji, tiek diskutēts par iespēju mazas jaudas 110 kV transformatorus pieslēgt 110 kV elektroenerģijas tīklā, lai izdalītu šīs slodzes izklīdētākā veidā nevis koncentrētu apakšstacijās, tādejādi optimizējot AS “Sadales tīkls” tīklu un jaudu sadalījumu.

Regulatora pārstāvis lūdz norādīt, vai AS “Sadales tīkls” ir aplēsts, cik lieli ieguldījumi ir nepieciešami klimatneitralitātes veicināšanai?

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka šobrīd notiek vērtēšanas un plānošanas process par šāda veida kapitālieguldījumu ietekmi. Jau pēc Plāna iesniegšanas AS “Sadales tīkls” sāka apsvērt iespēju iegūt Eiropas Savienības līdzfinansējumu no atvērēšanas fonda (*Recovery and Resilience Facility*), lai realizētu projektus klimatneitralitātes realizēšanai. Šis līdzfinansējums AS “Sadales tīkls” kopā ar AS “Augstsprieguma tīkls” veido 80 milj. *euro*, kas tiek sadalīts vairākiem mērķiem – stiprināt infrastruktūru pilsētvidē, nomainot vājākos tīkla posmus vai pastiprinot elektroapgādi apdzīvotās vietās, kā arī ir paredzēta sadaļa, lai veicinātu pieslēgumu attīstību. Piemēram, ja klients vēlas uzstādīt mikroģenerāciju vai elektrouzlādes staciju un viņam ir nepieciešamas pieslēguma izmaiņas, viņš vērsas pie AS “Sadales tīkls” un šāda pieslēguma izbūve tiek atbalstīta 100% apmērā, bet, protams, jāņem vērā, ka ir paredzēts arī limits. Tāpat jāņem vērā, ka šobrīd tiek pilnveidota metodika par

pieslēgumu maksas izmaiņām, kas nākotnē veicinās izmaiņas un nāks par labu klientiem, izvētoties elektroenerģijas pieslēgumus tuvāk infrastruktūrai.

Fiziska persona lūdz paskaidrot, kas ir domāts ar terminu elastīgie pieslēgumi, kas ir aprakstīti Plānā?

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka ar šo ir jāsaprot, ka AS “Sadales tīkls” būs iespēja attālināti vadīt klienta ierīces jeb agregatora pieeja. Viens risinājums ir tāds, ka tiek panākta vienošanās ar klientu par viņa aukstumiekārtas vai siltumiekārtas, vai kādas citas energoietilpīgas iekārtas vadīšanu. Tādejādi akumulējot vairākas šādas iespējas pēc sistēmas operatora pieprasījuma šādas iekārtas tiktu vadītas, kas veicinātu tīkla stabilizēšanas iespēju. Savukārt otrs risinājums attiecas uz iespēju attālināti vadīt arī ģenerācijas iekārtas.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis AS “Sadales tīkls” rīcībā ir informācija, ka arī ārvalstīs attīstās elastīgie pieslēgumi. Šo pieslēgumu būtība ir tāda, ka, ja šobrīd klients pieprasa noteiktu jaudu, AS “Sadales tīkls” nepieciešamības gadījumā veic tīkla pārbūvi, bet klientam ir garantēts, ka viņš šo jaudu jebkurā brīdī var izmantot, tad elastīgā pieslēguma līguma princips ir tāds, ka klientam tiek dota iespēja par mazākām pieslēgšanas izmaksām pieslēgties pie tīkla, respektīvi ar mazākiem tīkla pārbūves apjomiem, bet pieslēguma izmantošanas laikā klientam ir jāreķinās, ka atsevišķos brīžos pieslēguma jauda var tikt ierobežota.

Fiziska persona Plānā ir minēts, ka AS “Sadales tīkls” plāno pilotprojektu ietvaros īstenot mazas jaudas saules mikroģenerācijas iekārtu uzstādīšanu uz savu sadalietaišu ēkām. Kā arī sprieguma kvalitātes uzlabošanai zemsprieguma elektrotīklā, AS “Sadales tīkls” vērtē iespējas noteiktās elektrotīkla vietās, kā pagaidu alternatīvu zemsprieguma elektrotīkla pastiprināšanai, izmantot enerģijas uzkrātuves. Vai Jūs varētu sniegt skaidrojumu par šiem pilotprojektiem?

AS “Sadales tīkls” pārstāvis min, ka pirmkārt ir jārunā par saules paneļus uzstādīšanu uz transformatoru ēkām. Šogad AS “Sadales tīkls” plāno pabeigt pirmo pilotprojektu. Veicot aptauju, jau ir izvēlētas ēkas, uz kuru jumtiem tiks uzstādīti saules paneļi. Tiek paredzēts, ka saules paneļu dienas laikā saražotā enerģija segs transformatoru zudumus, nodrošinot lokāli nepieciešamo enerģijas daudzumu. Līdz ar to šādas investīcijas segs AS “Sadales tīkls” elektroenerģijas zudumus. Šobrīd AS “Sadales tīkls” izvērtē, cik šāds risinājums izmaksās un cik transformatoru punktus vispār ir iespējams aprīkot visā valsts teritorijā. Otrkārt, runājot par enerģijas uzkrātuvēm, šobrīd AS “Sadales tīkls” strādā, lai izvērtētu tehnoloģiskās iespējas un izmaksas. Tad AS “Sadales tīkls” izvērtēs, vai elektroenerģijas sadales tīklā ir klienti, kuriem ir konstatējamas īslaicīgas problēmas ar sprieguma apgādes nodrošināšanu un uzstādot šādas iekārtas tiktu atrisinātas sprieguma kvalitātes problēmas. Galvenais enerģijas uzkrātuvju mērķis ir nodrošināt pīķa slodzi nosegšanu.

Fiziska persona iepriekš tika minēts, ka viedo skaitītāju ieviešanas process noslēgsies 2022.gadā, taču Plānā ir norādīts 2023.gads, kad tiek pabeigts tikai 98% no visu skaitītāju nomaiņas, kāpēc šie termiņi tiem mainīti? Tāpat Plāna pielikumos redzams, ka turpmākajos gados investīcijas viedajos skaitītājos vairs netiek plānotas, sakiet ar ko tas ir saistīt? Vai AS “Sadales tīkls” jau ir iepirkusi visus nepieciešamos viedos skaitītājus?

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka šis projekts noslēdzas 2022.gadā un AS “Sadales tīkls” krājumos paliek viedo skaitītāju “maiņas fonds”, kas paredzēts gadījumiem, ja, piemēram, kāds viedais skaitītājs nodeg. Plānā minētais 2023.gads ir

minēts, jo AS “Sadales tīkls” ir jāveic elektroenerģijas uzskaites sistēmas nomaiņa un AS “Sadales tīkls” vērtē, kur šī sistēma varētu atrasties. Plānā norādītās nulles ir tajos gados, kad viedie skaitītāji vairs netiek uzstādīti, savukārt finansējums atkal tiek plānots tajos gados, kad atsākas otrs cikls jeb nokalpojošo skaitītāju nomaiņas fāze.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis runājot par to, kāpēc tiek plānots nomainīt tikai 98% no visu skaitītāju nomaiņas ir jāmin, ka normatīvajā regulējumā ir noteikts, ka atsevišķos pieslēgumos ir iespēja vispār neuzstādīt skaitītājus un norēķini notiek atbilstoši aprēķinātajiem enerģijas apjomiem, ņemot vērā pieslēgumu mazo jaudu. Kā piemēru var minēt telekomunikāciju sakaru operatoru pieslēgumus.

Fiziska persona saskatiet, kādas ir šī Plāna juridiskās saistības, tajā skaitā ietekme uz sadales sistēmas tarifiem un izpildes uzraudzību?

AS “Sadales tīkls” pārstāvis AS “Sadales tīkls” mērķis ir maksimāli iespēju robežās nepalielināt sadales sistēmas pakalpojumu tarifus. Vislielākais izaicinājums ir elektroenerģijas patēriņa izmaiņas ar ko AS “Sadales tīkls” ir jāreķinās, lai spētu nodrošināt savu klientu vajadzības. AS “Sadales tīkls” mērķis ir rekonstruēt tīklus tā, lai spētu saglabāt sadales sistēmas tarifus šī brīža līmenī, tomēr jāņem vērā, ja notiek izmaiņas sadales sistēmas tīklā, tad tas var ietekmēt arī sadales sistēmas tarifus. Šobrīd tiek diskutēts arī par sadales sistēmas tarifu fiksētās daļas pārskatīšanu, ņemot vērā, ka klienti paši sāk ražot elektroenerģiju un vēlas tīklu izmantot kā akumulatoru. AS “Sadales tīkls” reķinās, ka nesaņem pakalpojuma izmaksas pēc pārvadītajām kWh, bet nodrošina šo sistēmu, lai klienta uzstādītā sistēma spēja nepieciešamo enerģiju paņemt pretī un atdot, kad nepieciešams. Tāpat jāņem vērā energokopienas, kas ienāks un tiks regulētas caur likumdošanu. Šī brīža aprēķinātā ietekme uz tarifiem ir noteikta ņemot vērā pašreizējo situāciju.

Regulatora pārstāvis norāda, ka atbilstoši Noteikumiem Regulators katru gadu izvērtēs objektus, kuru kapitālieguldījumi pārsniegs 140 tūkst. *euro*, kā arī AS “Sadales tīkls” ir pienākums iesniegt informāciju un pamatojumu, ja šī summa pārsniedz 5%, ko Regulators arī izvērtēs.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis šajā sadaļā tiek vērtēta kapitālieguldījumu ietekme uz sadales sistēmas pakalpojumu tarifiem. Jāņem vērā, jo vairāk AS “Sadales tīkls” iegulda sadales sistēmas tīklā, jo mazāk veidojas bojājumu skaits, kas samazina operatīvās izmaksas. Kopējā tendence ir tāda, ka AS “Sadales tīkls” neskatās uz sadales sistēmas tarifu paaugstināšanu, bet tieši otrādi, viedi investējot, AS “Sadales tīkls” operatīvās izmaksas samazināsies un neradīsies ietekme uz sadales sistēmas pakalpojuma tarifiem.

AS “Sadales tīkls” pārstāve Regulators veiks AS “Sadales tīkls” uzraudzību pēc tam, kad izmaksas jau būs radušās (*Post factum*), bet tas, ko es gribētu minēt ir tas, ka AS “Sadales tīkls” finanšu sadaļā ir ieviestas ļoti stingras kontroles procedūras. Attiecībā uz investīciju budžeta izpildi ir jāmin, ka AS “Sadales tīkls” pastiprināti uzrauga visas nobīdes no investīciju budžeta un reizi ceturksnī tiek analizēta investīciju budžeta izpilde. Šāda kontrole jau ir ieviesta un tā turpināsies arī visa Plāna pārskata periodā. Vienlaikus AS “Sadales tīkls” arī kontrolē savas operatīvās izmaksas, lai tās nepārsniegtu tarifu aprēķinā ietvertu apmēru.

Fiziska persona es vēlos palūgt AS “Sadales tīkls” paskaidrot kapitālieguldījumu struktūru. Kā redzams 2020.gadā ļoti liels investīciju apmērs ir paredzēts aktīvu iegādei no AS “Latvenergo”. Kāpēc AS “Latvenergo” meitas uzņēmumam pašam ir jāizpērk savi aktīvi un par to visu ir jāmaksā AS “Sadales tīkls” lietotājiem caur tarifiem?

AS “Sadales tīkls” pārstāvis konkrētais darījums ar nekustamā īpašuma pārņemšanu, ko AS “Sadales tīkls” līdz šim nomāja no AS “Latvenergo”, bet tagad ir nopirksi, neatstāj nekādu ietekmi uz sadales sistēmas pakalpojuma tarifiem, pat ir vērojams samazinājums, jo AS “Sadales tīkls” atteicās no daudziem nekustamajiem īpašumiem.

Regulatora pārstāvis papildina un norāda, ka šis pēc būtības bija grāmatvedisks darījums, lai sakārtotu jautājumu par to, kam aktīvi pieder. Attiecībā uz sadales sistēmas pakalpojuma tarifiem jāmin, ka iepriekš, kad aktīvi bija AS “Latvenergo” īpašumā tie tika nomāti un nomas maksa tika iekļauta sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķinā.

Fiziska persona pēdējos gados AS “Sadales tīkls” ir apgalvojusi, ka viedo skaitītāju programma tiks pabeigta līdz 2021.gada beigām, līdz ar to secināms, ka līdz šī gada beigām visiem skaitītājiem ir jābūt nomainītiem, taču šobrīd ir secināms, ka programmas īstenošana tiek pagarināta par vienu gadu. Sakiet, kāpēc tā ir noticis?

AS “Sadales tīkls” pārstāvis AS “Sadales tīkls” vienmēr ir paredzējis, ka viedo skaitītāju nomainīšanas programma tiks pabeigta līdz 2022.gada beigām, līdz ar to ir secināms, ka termiņi netiek pagarināti.

Fiziska persona runājot par elektromobilitāti, manuprāt, ātrās elektrouzlādes stacijas prasa lielas jaudas, savukārt tīkla noslodze ir ļoti neprognozējama. Sakiet, vai šajā sakarā ir paredzēts, kāds noteikts elektroenerģijas pieslēguma veids vai sadales sistēmas pakalpojuma tarifs. Manuprāt, tas neveicina šādu pieslēgumu ierīkošanu, jo pastāvīgās izmaksas ir neproporcionālas potenciālajam patēriņam.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis Latvijai šobrīd vajadzētu nolemt, kurā virzienā virzīties. Pēc pieredzes un sarunām ar auto asociācijas vadību labs piemērs ir Norvēģijas princips, kur tiek izmantota nevis ātrās uzlādes stacijas, bet pretēji – lēnās uzlādes stacijas. Transportlīdzekļi tiek lādēti naktī, kad sadales tīkls netiek noslogots, vienlaikus izmantojot uzlādes ierīces, kas ir būtiski lētākas par ātrās uzlādes ierīcēm. Protams, jāņem vērā, ka ir nepieciešams arī ātrās uzlādes tīkls maģistrāles tuvumā, kā to jau ir īstenojusi ceļu satiksmes drošības direkcija. Es piekrītu, ka lielas jaudas šādām iekārtām izmaksā dārgi, līdz ar to šādas infrastruktūras uzturētājam ir jāērķina šādu iekārtu efektivitāte. Tāpat ir jāņem vērā, ka arī udeņraža transportam nākotnē ir plānota attīstība. Līdz ar to ir secināms, ka udeņraža transportam ar nelielām baterijām visefektīvākā ir tieši lēnā uzlāde, un šobrīd ir jāizvēlas, kādu uzlādes infrastruktūru Latvijā veidot.

Fiziska persona atzīst, ka ir ļoti žēl, ka no AS “Sadales tīkls” kā sistēmas operatora neizskan konkrēti priekšlikumi kā veicināt klimatneitralitāti, jo sistēmas attīstība tiešā veidā ir atkarīga no AS “Sadales tīkls”.

AS “Sadales tīkls” pārstāvis norāda, ka nav tā, ka AS “Sadales tīkls” nav domājusi par šo jautājumu. Pēdējā sadales sistēmas tarifu samazināšanā, AS “Sadales tīkls” īpaši izcēla S3 diferencēto sadales sistēmas pakalpojuma tarifu, kas ir ļoti izdevīgs nakts patēriņam un faktiski stimulētu lēno uzlādi, lai katrs elektromobiļa īpašnieks varētu lēti uzlādēt savu transportlīdzekli. Papildus AS “Sadales tīkls” aktīvi iestājas par atvēršanas fonda naudas apgūšanu, lai par Eiropas savienības līdzfinansējumu izbūvētu šāda veida infrastruktūru.

Fiziska persona nepiekrīt, jo Plāns ir par sistēmas attīstību, līdz ar to no AS “Sadales tīkls” ir jānāk konkrētiem priekšlikumiem.

Regulatora pārstāvis Plāns nav tāds dokuments, kur AS “Sadales tīkls” vajadzētu ierosināt attīstības virzienus. Tas noteikti ir jautājums par nozares attīstību, kas būtu

jārisina ar citām iestādēm. Kā jau Jūs minējāt Plānā nav ietverta pilnīga informācija par attīstības programmām sākot no 2023.gada līdz 2030.gadam, līdz ar to Regulators paredz, ka Plāns tiks precizēts.

Regulatora pārstāvis pateicas klātesošajiem un slēdz uzklauššanas sanākumi.

Uzklauššanas sanākumi slēdz plkst. 12.00

Uzklauššanas sanāksmes vadītājs

V.Uzvārds

Protokolētāja

V.Uzvārds